

‘Ik maak muziek voor iedereen’

Met de verschijning van zijn cd *Herboren* in 2008 nam hij na ruim twaalf jaar afscheid van zijn dreads. Fabian Dasburg, alias DAS de Rijmmaniak, is een Nederlandstalige rapper van Surinaamse afkomst én Bosniëveteraan. Speciaal voor de Nederlandse Veteranendag 2010 schrijft hij twee nummers over veteranen.

■ Fabian Dasburg, alias DAS de Rijmmaniak. Foto: Marleen Wegman

Door: Marleen Wegman

In het dagelijks leven werkt Fabian Dasburg (41) bij de afdeling rioolreiniging van de Rotterdamse Roteb. Samen met een collega rijdt hij op een kolkenzuiger en reinigt hij de rioolputten in de Maasstad. Een topbaan, vindt hij. “Ik heb veel vrijheid in het werk en om vier uur ben ik klaar.” Na zijn werk

traint hij jonge voetballers bij voetbalclub HWD en heeft hij nog genoeg tijd voor zijn grote passie: rap. “Ik werk om te leven en niet andersom.” Hij woont, werkt en leeft in Rotterdam, maar aan zijn duidelijk herkenbare accent is goed te horen dat zijn wortels in Amsterdam liggen. Op 11-jarige leeftijd verhuisde hij met zijn moeder naar Suriname, maar op zijn 18e kwam hij alleen terug naar Nederland. In 1989

meldde hij zich als dienstplichtige bij de cavalerie op de Bernhardkazerne in Amersfoort. Na een opleiding tot radarist op de M113 (pantserpersvoertuig) – “Ik ben de laatste radarist” – vertrok hij naar 103 Verkenningsbataljon op de legerplaats Seedorf in Duitsland. Na zijn afzwaaien tekende hij bij, als technisch specialist monteur.

Mattenklopper

Muziek is een vast onderdeel van zijn leven. “Volgens mijn moeder was ik me al aan het uitsloven met de mattenklopper. Mijn grote voorbeelden zijn nog steeds Jimi Hendrix en Kiss.” Op Seedorf begon hij met het schrijven van eigen teksten. Dat was eind 1993. Met veel gelach en gebaren vertelt Dasburg hoe een talentenjacht tijdens een ouderweekend leidde tot de start van een rapgroep. “Ik zat met wat boys bier te happen in de legeringskamer, toen er iemand riep: ‘Je moet meedoen aan de talentenjacht.’ Wat later stonden we op het podium en dachten: wat gaan we doen? Toen deden we een of andere reggaebeat en daar zong ik wat gekke teksten op. Over vrouwen en zo. We wonnen de tweede prijs: een cd-speler.” De Seedorf Posse, zoals de formatie van vier militairen ging heten, kreeg een aparte oefenruimte op de kazerne. Muziek maakten ze door stukjes beat van een cd af te spelen, die op te nemen op een bandje en in een ritme te plaatsen. “Dat zetten we dan weer op een bandje. Met beats van anderen maakten wij de muziek voor onze teksten.” Met het volgende ouderweekend in zicht werd een bandje gemaakt met enkele complete nummers. De bandleden kochten ook een flinke hoeveelheid lege cassettebandjes. “’s Avonds zaten we in onze legeringskamer bandjes te kopiëren om die tijdens het ouderweekend te verkopen. Want wij kenden niemand in de hiphopwereld en niemand kende ons. Met het verkopen van die bandjes zou heel Nederland weten wie wij waren. Want op Seedorf zaten

mensen van Friesland tot Limburg. En via de ouders zouden onze bandjes overal komen.”

Prikkelen

De nummers van de Seedorf Posse waren gerapte rijmpjes, met prikkelende teksten die niet altijd op de goedkeuring van de militaire leiding van de legerplaats konden rekenen. De bedoeling van de rappers was de taal te spreken zoals die ook in het dagelijks leven werd gebruikt. Ze wilden entertainen met een realistisch tintje, dus maakten ze nummers waarin mensen van Seedorf zich konden herkennen. De groep had geen politieke of maatschappijkritische boodschap. Dat in tegenstelling tot Osdorp Posse, de groep van Def P, de rapper voor wie Dasburg veel bewondering had en nog heeft. Na twee jaar stopte de Seedorf Posse. Dasburg ging verder met zijn halfbroer en zijn neef. Gedrieën vormden zij de Gekste N.U.A. (spreek uit als Ennua). N.U.A. staat voor Negers Uit Amsterdam. Met vrolijke hiphopbeats en gekke teksten van DAS brachten ze in 1995 in eigen beheer een cd met zes nummers uit met als titel *We Gaan Ervoor*.

Korporaal 1 Dasburg bereidde zich in die tijd voor op een uitzending naar Bosnië, met de Alfa-compagnie van 42 Bataljon Limburgse Jagers. Hij maakte deel uit van de eerste lichter die naar Simin Han vertrok. De dag van zijn vertrek viel samen met de verschijning van de cd. “Maar ik kon niet naar Bosnië zonder een doosje cd’s!”, zegt Dasburg. Hij schildert de hectische reis vanaf de drukker in Rotterdam naar de Kromhoutkazerne in Utrecht. “Ik was te laat. Mijn commandant, majoor Engbersen, was boos. Ik heb m’n excuses aangeboden, maar toch maar niet gezegd waarom ik te laat was.” Bij aankomst in Simin Han heeft hij die misstap direct goedge maakt. “We waren er net toen er een chauffeur nodig was. De majoor keek rond, maar niemand meldde zich vrijwillig. Zijn blik viel op

■ De Gekste N.U.A. (vlnr Quic, Extreme en DAS) op de hoes van hun eerste cd. Foto: Collectie Muziek Centrum Nederland

mij. ‘Jij’, zei hij. Oké. Ik dacht: ik ben er nou toch, dus dan kan ik net zo goed gelijk aan het werk.”

Dissen

De wereld van de rapmuziek kent haar eigen regels. Zo hebben rappers geen last van bescheidenheid. Ze vinden zichzelf de beste, de grootste en de snelste. In raptermen wordt dat *braggin ’n boastin* genoemd. Onder dat mom kun je jezelf ongestraft ophemelen en zonder enige gêne opscheppen. Iets anders is dissen. Dit is het best te omschrijven als jennen, de draak steken met iets of iemand. Vrijwel iedere rapper dist in zijn teksten de muziek van een andere rapper. Dasburg benadrukt dat het over de muziek gaat. “Ik kan in een nummer iets heel lelijks zeggen over iemand, maar het gaat niet over hem persoonlijk, maar over zijn muziek. Het heeft niets te maken met hoe ik hem privé vind.” Op de cd *We Gaan Ervoor* diste hij vooral de muziek van Osdorp Posse. “Van mijn halfbroer in Amsterdam hoorde ik dat daar een reactie op kwam. Rappers gingen ons dissen!” Terwijl Dasburg in Simin Han aan het werk was, verzorgden de overige twee bandleden optredens in Amsterdam. Hij grijpt naar zijn hoofd en zegt: “Stel je voor: de Nederlandse hiphopwereld staat

op z’n kop, want DAS dist dé Osdorp Posse. En waar is DAS? In Bosnië!” Ook daar bleef hij muziek en teksten schrijven. Na terugkeer uit Simin Han ging hij verder met de band. In 2003 vormde Dasburg samen met andere rappers, onder wie Def P, de Onderhonden. In opdracht van UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de VN, maakten ze de rap *Op de Vlucht*. De landmacht verliet hij definitief in mei 1996. “Ik dacht na de dienst: ik ga eerst zes maanden chillen. Maar na twee maanden was ik daar wel klaar mee.” Met een monteurs- en chauffeursdiploma op zak schreef hij zich in bij zoveel mogelijk uitzendbureaus. “Ik heb altijd de leukste banen eruit gezocht.” Via diverse functies kwam hij een paar jaar geleden bij de Roteb. “En dat bevalt prima. Ik ben om vier uur ’s middags klaar en heb daarna nog voldoende tijd voor de muziek.” De laatste jaren werkte hij samen met Blonnie B aan het album *Herboren*. De teksten zijn gevarieerd: scherp, soms agressief, grappig en serieus. Tijdens optredens worden ter plekke nieuwe teksten bedacht, de zogeheten free-styles. De teksten van DAS gaan over de dagelijkse beslommeringen van het leven. Over werk, muziek maken, familie en vrienden. “Ik maak muziek voor iedereen, niet alleen voor hiphoppers en rappers.” Speciaal voor de Nederlandse Veteranendag werkt het duo aan twee nummers. Blonnie B zal voor de muziek onder meer gebruikmaken van (bewerkte) fragmenten van composities van het Fanfarekorps Limburgse Jagers. DAS houdt zich bezig met de teksten, volgens hem worden het serieuze raps. “Het werk van militairen ga ik niet dissen. Ik weet zelf hoe het is om in de ellende te zitten, ver van huis. Ik hoop dat mijn raps passen binnen de veteranenconcerten met de militaire orkesten volgend jaar. Het zou een mooie brug zijn naar jonge veteranen en de rapscène, want die is groter dan veel mensen denken.”